

Některé otázky ženijního zabezpečení rychlého přechodu z obrany na široké frontě v horském zalesněném terénu do rozhodného útoku

Kandidát vojenských věd
plukovník Václav Fládr

Článek rozebírá z ženijního hlediska otázky organizace obrany na široké frontě v horském zalesněném terénu s důrazem na ženijní opatření v pasivních úsecích obrany a na opatření, která mají usnadnit přechod z obrany do rozhodného útoku. Přináší návrh na řešení otázek zatarasování, úpravy cest a maskování při budování obrany s perspektivou přechodu do útoku a ukazuje nový způsob přidělování ženijních posilových jednotek.

Při rychlém přechodu z obrany na široké frontě do rozhodného útoku v horském a zalesněném terénu nelze očekávat, že by se vyskytly některé zcela nové úkoly ženijního zabezpečení. Budou plněny všechny známé úkoly ženijního zabezpečení obrany a útoku, ale jejich způsob plnění a v určité míře i jejich charakter bude odlišný od obrany a útoku v podmínkách dosud procvičovaných. Úkoly ženijního zabezpečení obrany a útoku je nutno účelně skloubit dohromady tak, aby vytvořily jeden celek, mohly na sebe navazovat a bylo mezi nimi co nejméně rozporů z hlediska obou těchto druhů boje. Jinými slovy na příklad zatarasování v obraně musí zesilovat hodnotu obrany, musí v součinnosti se systémem paleb zastavit nebo alespoň zpomalit postup nepřítele, ale při tom nesmí brzdit provedení příprav k přechodu do útoku a vlastní průběh útočného boje. Úprava cest musí zabezpečovat přístupy, odsuny a manévry v obraně, ale současně musí být v souladu s potřebami útočné operace. Maskování je třeba provádět tak, aby nepřítel nemohl zjistit podstatných příznaků nasvědčujících přípravě útočné operace, ale naopak aby nepřítel byl utvrzen v myšlence, že vojska se připravují na déle trvající obranu. Budování velitelských stanovišť provádět tak, aby se z nich, nebo alespoň z většiny, dalo velet i při vyražení útoku. Ochranu proti účinkům zbraní hromadného ničení z ženijního hlediska řešit pro obranu i útok současně. Ženijní průzkum provádět s cílem získávat zprávy o nepříteli, které ženijní náčelník potřebuje pro zabezpečení obranné i útočné operace. Prostě úkoly ženijního zabezpečení je třeba řešit komplexně s ohledem na organizaci obrany i na přechod do rozhodného útoku.

Otázky ženijního zabezpečení obrany na široké frontě v horském zalesněném terénu z hlediska přechodu do rozhodného útoku

V této stati nebudu rozebírat dnes již známé a platné otázky ženijního zabezpečení jako na příklad budování rotních a praporečnických rajónů, které se v metodice budování nemění proti obraně na široké frontě. Všímnu si některých otázek, které podle mého názoru je třeba řešit novým způsobem.

V první řadě je třeba se zamyslet nad

ženijními opatřeními na pasivních úsecích fronty. Dosud je vžitý ten názor, že na těchto úsecích je třeba zřizovat celý systém zatarasů a tyto střežit tak, aby se nepříteli nepodařilo ani na těchto pasivních úsecích pronikat do naší obranné sestavy.

Zvážíme-li otázku, že armáda, která do-

stala úkol přejít do obrany na široké frontě, bude zpravidla velmi slabě posílena ženijními silami a prostředky, popřípadě žádnými a že pasivní úseky v horském a zalesněném terénu budou poměrně velké šířky, musíme dojít k závěru, že nelze tříštit ženijní síly a prostředky na celé obranné pásmo armády včetně širokých pasivních úseků. Na příklad otázka zatarasování na 20 km širokém pasivním úseku při minimální hustotě zatarasování 0,5 na celou hloubku obrany armády, ke které musíme dojít, i když uvažujeme jen zaminování cest, údolí, otevřenějších úseků terénu apod., znamená zřízení 10 km minového pole do celé hloubky při spotřebě 10 000 kusů protitankových min a 5 až 10 ženijních rotočů, neboli zhruba práci dvou až tří ženijních rot na tři dny. Uvedenou normu jsem vzal z toho důvodu, že v horském a zalesněném terénu zpravidla bude velmi ztížené použití zatarasovacích strojů a že i ruční minování bude pomalé vzhledem ke zřízení úzkých, poměrně daleko od sebe vzdálených minových polí. Tento propočet ukazuje, že jsme na tři dny oddisponovali zhruba jeden ženijní prapor, kterého nelze využít pro práci tam, kde čekáme útok nepřítel. Při tom vytvořená hustota zatarasování a slabé střežení minových polí, vzhledem k tomu, že možnost oddisponování motostřeleckých, dělostřeleckých a jiných jednotek na pasivní úsek bude obdobná jako u ženijních jednotek, zdaleka nemůže zaručit, že by nepřítel svými menšími skupinami na tomto poměrně širokém pasivním směru nepronikl.

Je třeba hledat nové řešení. Mám za to, že bude ekonomičtější postavit na komunikaci v těchto pasivních úsecích pozorovací hlídky vybavené rádiem, k včasnému předání zpráv v případě, že by nepřítel podnikl nějaké akce. Manévrem sil a prostředků, z hlediska ženijního hlavně pohyblivými odřady zatarasovacími na větší plochy a destruktivními odřady na ničení a zatarasení cest, pak zabránit nepříteli pronikání do hloubky naší obrany. Řešit tento úkol obdobným způsobem jako při boji se vzdušnými výsadky nepřítel, které byly shozeny do obranného pásma armády. Tím ušetříme dosti značné síly a prostředky, které budeme potřebovat pro zabezpečení obrany v hlavním úsilí obrany a současně i pro zabezpečení přechodu do útoku.

V případě, že budou vyslány motostřelecké jednotky na střežení určitých úseků, vybavit tyto minami a trhavinami pro zřizování zatarasů. Nepočítat však se zvláštními ženijními jednotkami pro plnění uvedeného úkolu.

Druhou otázkou, na kterou bych chtěl upozornit, je zřizování minových polí na předním okraji a v hloubce obrany. I když dnes se zřizují řízená minová pole hlavně v hloubce obrany na předvídaných směrech plánovaných protiztečí a protiúderů, myslím, že je to nedostačující, máme-li na zřeteli přechod z obrany do útoku. Bude třeba, podle mého názoru, zvýšit počet řízených minových polí. Zřizovat řízená minová pole nejen v hloubce obrany, kde plánujeme manévry pro přechod do protiztečí a protiúderů, ale vůbec všude tam, kde předvídáme manévry pro vytvoření úderného uskupení. Zřizovat řízená minová pole nejen na směrech protiztečí a protiúderů, ale někdy i na předním okraji obrany, kde předvídáme přechod do rozhodného útoku. Přitom zřizování jich před předním okrajem v dotyku s nepřítelem není myšleno zřízení minových polí před prvním zákopem, ale v rájonech po prvním sledu. Je přirozené, že nepřítel při svém postupu do hloubky naší obrany neodstraní všechny námi položené neřízené miny. Vytvoří si v minových polích pro svoji potřebu jen průchody. Vlastní vojska provádějící protizteč, protiúder a úderná uskupení, která zabezpečí přechod do rozhodného útoku, budou na těchto vlastních neřízených minových polích brzděna při přechodu do útoku. Musí je samozřejmě překonávat stejným způsobem jako nepřátelská minová pole, i když s určitým ulehčením. Proto z hlediska přechodu do útoku je nutno snížit počet neřízených min na uvedených směrech. Na druhé straně z hlediska obrany je však třeba mít dostatek min v záloze pro rychlé obnovování porušených minových polí po nepřátelských úderech zbraní hromadného ničení.

Provedeme-li jen hrubý propočet potřeby řízených minových polí podle uvedeného návrhu, dojdeme k závěru, že nejméně polovina všech minových polí v obranné operaci armády by měla být na základě výše uvedených požadavků zřízená minová pole, a to v těch pásmech obrany, kde je předvídaný přechod do útoku. Protiúder bude zpravidla veden v šířce minimálně 20 km. Počítám, že protiúderu se zúčastní dvě divize druhého sledu armády a jeden pluk divize prvního sledu jako divizní protizteč. Bude proveden v obranném pásmu dvou divizí, které se brání na šířce 40 i více km. Nejméně ve stejném širokém pásmu pak budou přisunuty další divize úderného uskupení k rozvíjení protiúderu v rozhodný útok. Z toho vyplývá, že asi na polovinu obranného pásma dvou divizí bude proveden protiúder a dále v tom-

to pásma před přední okraj bude se protiúder rozvíjet v útok. Obdobným způsobem lze dojít k stejnému závěru, bude-li přechod do útoku proveden ne jako pokračování protiúderu, ale po úspěšné protipřípravě úderním uskupením nebo útokem divízi na směrech od sebe vzdálených. Neboli dosavadní hustota řízených minových polí v obraně 0,1 všech minových polí je nedostačující a jeví se potřeba ji zvýšit na 0,5. K hustotě 0,1 jsem došel propočtem délky minových polí, které klademe v pásmu divize asi 3 km a v pásmu pluku asi 1 km na směr protiztečí.

Je však třeba se zamyslet nad dosavadním způsobem zřizování řízených minových polí, kdy jedna ženijní rota zřídí 500 m řízeného minového pole za noc, což je příliš pomalé v důsledku času, který je potřebný k vedení elektrické roznětové sítě. Zvýšením hustoty těchto minových polí z 0,1 na 0,5 se zmnohásobil potřebný čas na položení min v obranném pásmu armády. Proto bude nutné hledat nové systémy a typy řízených min a minových polí. Aktivování řízených minových polí rádiem je sice možné a rychlejší, ale je zde současně nebezpečí, že nepřítel po získání zpráv může řízená minová pole tímto způsobem aktivovat nebo deaktivovat sám. Bude tedy třeba, aby naše výzkumná a vývojová střediska hledala nové typy a způsoby, které by zaručovaly rychlé zřízení řízených minových polí a současně snížily na minimum možnost aktivování nebo deaktivování těchto polí nepřítelem v době, kterou si sám zvolí.

Do doby než se tak stane bude nutné věnovat větší pozornost manévru zátarasů. Snížit počet kilometrů neřízených předem zřízených minových polí, hlavně na směrech plánovaných protiztečí a protiúderů v celé hloubce a zvýšit počet kilometrů minových polí zřizovaných manévrem. Z hrubého propočtu potřeby řízených minových polí s připočtením minových polí, která dnes již předvídáme zřizovat manévrem zátarasů, vychází pak potřeba pokládat manévrem zátarasů zhruba $\frac{1}{2}$ až $\frac{2}{3}$ všech min v obranném pásmu armády. Uvedený způsob zřizování minových polí současně plně vyhovuje podmínkám použití zbraní hromadného ničení.

Třetí důležitou otázkou ženijního zabezpečení obrany na široké frontě v horském a zalesněném terénu při přechodu do útoku je systém cest. Základní myšlenkou dosavadního systému cest v obraně je jeho rozvíjení z hloubky obrany na přední okraj k zabezpečení přísunů, odsunů a manévru i za předpokladu, že část cest bude

vyřazena z provozu účinky zbraní hromadného ničení nepřítel. Na příklad pro divizi v prvním pásmu obrany uvažujeme dvě cesty z divizních skladů až na čáru plukovních skladů. Z této čáry pak minimálně čtyři cesty, pro každý pluk dvě, až do praporečnických rajónů prvního sledu. Z vyčkávacích prostorů druhých sledů je třeba zřídit obdobný systém u cest na čáru zasazení do protizteče nebo protiúderu. Tento systém cest musí být zachován a nelze jej snižovat. Naopak bude třeba jej rozšířit, a to pro zavedení divizí úderného uskupení z hloubky na směr protiúderu, bude-li přechod do útoku proveden jako rozvíjení úspěchu protiúderu nebo rozšířením systému divizních cest alespoň na dvojnásobný počet, bude-li přechod do útoku proveden z hloubky před přední okraj po úspěšné protipřípravě. V případě, že přechod armády do útoku bude zahájen divizemi prvního sledu vševojskové armády na směrech od sebe vzdálených, jak uvádí ve svém článku kandidát vojenských věd major Novotný, pak systém cest z obrany plně dostačuje i pro zabezpečení přechodu do útoku za předpokladu, že jsou připraveny i záložní cesty.

Z hlediska ženijních silničních sil a prostředků pro přípravu cest v obraně armády na široké frontě v horském zalesněném terénu s plánovaným přechodem do útoku, nedojde v rámci armády k zvýšení potřeby. Vševojsková armáda v obraně na široké frontě v horském a zalesněném terénu bude svými divizemi, jak uvádí ve svém článku plukovník Křivský a podplukovník Hradecký, stačit maximálně jen na provedení protiúderu. Síly a prostředky pro úderné uskupení jí budou muset být dodány velitelem frontu. Za tohoto předpokladu lze učinit závěr, že i úpravu cest pro přesun svazků úderného uskupení provede front svými silami a prostředky anebo potřebné síly a prostředky dá armádě v obraně na široké frontě pro tento úkol předem k dispozici. Je pravdou, že front bude mít rovněž nedostatek ženijních sil a že tyto soustředí na hlavních bráněných směrech. Bude-li však plánován protiúder, z něhož přejde armáda do útoku, stává se tento úkol pro front hlavní a proto musí část ženijních sil uvolnit ze svých záloh nebo od sousedních armád.

Zamysleme se dále nad otázkou maskování. Na kolik provedení změny ve způsobu plnění hlavních úkolů ženijního zabezpečení při budování obrany na široké frontě z hlediska přechodu do útoku nám prozradí přípravy pro útok? Nejzávažnějším problémem bude rozšíření sítě cest. Z toho

by mohl nepřítel usuzovat, zvláště po častějším opakování uvedeného přechodu z obrany do útoku, že jsou prováděny přípravy pro přechod do útoku. Proto je třeba pečlivě maskovat rozšíření sítě cest z obrany, zvláště proti vzdušnému průzkumu nepřítele. Půjde hlavně o zamaskování jejich začátků z prostoru soustředění úderného uskupení a jejich konce při vyústění do pásma protiúderu. V těchto místech zvláště bude třeba cesty odvést jiným směrem, aby byl nepřítel oklamán o jejich účelu. Tím nemám na mysli zřizování nových cest, což je velmi obtížné zvláště v horském zalesněném terénu. Pro uvedený úkol lze v maximální míře využívat stávajících cest i za cenu prodloužení trasy přesunu. Nově vytyčené úseky cest maskovat podle konkrétní situace hlavně vodorovnými maskovacími sítěmi.

Ostatní úkoly ženijního zabezpečení organizace obrany nebudou v celku svým charakterem prozrazovat nepříteli zámýsl přechodu z obrany do útoku. Je třeba přirozeně zachovávat přísnou maskovací kázeň tak, jako při budování každé obrany. Zvláště bude ulehčena otázka maskování v případě, že přechod z obrany do útoku zahájí divize prvního sledu v obraně na směrech od sebe oddělených a vytvoří tak předpoklad pro úspěšné zasazení úderného uskupení armády z hloubky.

Při zahájení přesunu úderného uskupení k rozvíjení protiúderu do útoku, zhruba ve stejné době, kdy vyrazí protiúder, jak zdůvodnili autoři vševojenského článku, nebude možno tento přesun sil zamaskovat v plném rozsahu, zvláště bude-li proveden ve dne. Proto bude v této době nutno klást maximální důraz na protivzdušnou obranu a obranu proti použití zbraní hromadného ničení. Mám zato, že uvedený způsob přechodu z obrany do útoku by měl být praktikován hlavně v noci a tím dosáhnout snížení zranitelnosti úderného uskupení při přesunu na čáru zasazení do útoku.

Tolik k plnění hlavních úkolů ženijního zabezpečení obrany na široké frontě, z které je plánován přechod do rozhodného útoku.

Ještě několik poznámek k potřebě a manévru ženijními silami.

Vševojsková armáda zpravidla nebude posílena ženijními silami pro organizaci obrany. Bude posílena až v dalším období pro zasazení úderného uskupení do útoku. Uskupení ženijních sil armády v obraně je třeba řešit do dvou sledů, při čemž druhý sled armády bude zpravidla silnější než první. Ani za předpokladu, že armáda bude složena jen z pěti divizí, nebude možno posílit divize ženijními silami armády. Zata-

rasovací prapor ženijní brigády armády může zesílit zatarasování v prvním pásmu obrany jen prvé dva dny. Pak bude nutno, aby přešel na plnění úkolu armádního pohyblivého odřadu zatarasovacího a byl připraven pro manévry zatarasování. Silniční prapor a mostní prapor ženijní brigády budou upravovat cesty armádního významu. Jeden ženijní prapor bude budovat velitelská stanoviště armády a zbývající ženijní prapor a ženijní mechanizovaný prapor ženijní brigády budou v záloze velitele armády pro zesílení úpravy cest, zatarasování, likvidaci následků po napadení zbraními hromadného ničení nepřítele, pro boj s výsady nepřítele, popřípadě pro zasazení na pasivní úsek, projeví-li nepřítel na tomto směru rozhodující činnost. Hlavní jejich úkol však bude zesílit divize provádějící armádní protiúder.

Při provedení protiúderu je třeba, aby valná část ženijních sil podporujících protiúder byla sto, po zajištění čáry zasazení úderného uskupení do útoku, pokračovat v útoku se svazky provádějícími protiúder. Otázku obklíčení a ničení nepřítele musí z ženijního hlediska převzít ženijní prapory divizí v obraně a podle situace jen slabší část ženijních sil, které zabezpečovaly protiúder.

Z obdobného hlediska je se třeba dívat na uskupení ženijních sil jednotlivých divizí.

Závěrem k otázkám ženijního zabezpečení organizace obrany na široké frontě v horském a zalesněném terénu z hlediska přechodu do rozhodného útoku je třeba zdůraznit, že tyto otázky musí plánovat a řešit ženijní náčelník armády v těsné součinnosti hlavně s operačním oddělením štábu armády. Ženijní náčelník armády, jako každý velitel nebo náčelník, musí si v každé době připravovat podmínky perspektivně. To v plné míře platí pro zabezpečování přechodu z obranné do útočné operace. Plánování v maximální míře ovlivní ženijní náčelník frontu, protože tento druh operace nelze organizovat bez pomoci frontu a sousedních armád.

Některé otázky ženijního zabezpečení přechodu z obrany na široké frontě v horském a zalesněném terénu do rozhodného útoku

V této stati budu uvažovat alternativu přechodu do útoku, jak ji uvádějí ve svém článku plukovník Krivský a podplukovník Hradecký. Způsob zahájení přechodu z obrany do útoku divizemi prvního sledu na jednom nebo dvou od sebe oddělených směrech, který řeší kandidát vojenských věd major Novotný, nebude mít podstatných

zvláštností ve vlastním provedení přechodu. Bude nutno jen uskupit ženijní síly a prostředky podle zvolené vševoj- skové sestavy. Ostatní ženijní úkoly při vy- ražení útoku z čáry zasazení budou obdobně jako v první alternativě.

Úderné uskupení armády bude vytvořeno z posilových svazků frontu nebo sousedních armád. Za předpokladu, že bude sestávat ze dvou až tří svazků, bude třeba je zesílit mi- nimálně třemi až pěti ženijními prapory s přepravními prostředky podle množství řek, které budou překračovat v průběhu útočné operace z chodu. Tyto ženijní pra- pory bude nutno přidělit zpravidla ze zálohy velitele frontu, protože od sousedních armád nebude zpravidla možno oddisponovat tyto síly z boje za současného způsobu přidělo- vání ženijních sil, kdy ženijní útvary a jed- notky posilové ženijní brigády se dostávají od armády, které jsou přiděleny, až k plu- kům a praporům prvního sledu.

Bude nutné se zamyslet nad tímto způ- sobem přidělování ženijních sil, který je po- dle mého názoru, a dnes již i podle názoru jiných důstojníků ženijního vojska, při nej- menším neúčelný. Lépe bude, aby posilová ženijní brigáda plnila úkoly armádní, ar- mádní ženijní brigáda byla po praporech přidělována na plnění divizních úkolů, divizní ženijní prapory plnily úkoly plukovní a plu- kovní ženijní roty plnily úkoly podpory pra- porů pluku. Pro tyto úkoly jsou uvedené ženijní síly v míru hlavně cvičeny. Uvedený způsob přidělování ženijních sil by měl však za následek určité změny v organizaci že- nijních jednotek a svazků a i ve velení těm- to silám.

Myšlenku nového způsobu přidělování ženijních sil jsem nadhodil v takové míře, jak bylo účelné pro tento článek. Sama uve- dená myšlenka by vyžadovala zvláštního pojednání s podrobnými propočty, úvahou o nahrazení ženijních sil ženijní technikou při plnění jednotlivých úkolů ženijního za- bezpečení, rozбором nutnosti ponechat či zrušit některé specializované ženijní prapo- ry, jako je ženijně mechanizovaný prapor, zatarasovací prapor apod.

Přesun svazků úderného uskupení armá- dy z prostorů soustředění (vyčkávacích pro- storů) na čáru zasazení nebude vyžadovat z hlediska ženijního zabezpečení žádných zvláštních opatření, kromě přípravy cest a maskování, o kterých jsem se zmínil již dříve.

Zabezpečení čáry zasazení pro přechod do útoku z ženijního hlediska bude mít určité zvláštnosti. Pře- chod svazků provádějících protiúder do vše-

obecného útoku musí být proveden bez za- stávky v boji a rozvíjení protiúderu dal- šími svazky je třeba uskutečňovat hlavně jejich zasazením z chodu. Čára zasazení musí být dosažena svazky úderného usku- pení v současné době s rozvíjejícím se pro- tiúderem, aby byla zachována nepřetržitost operace. Čára zasazení může být někdy i před původním předním okrajem obrany. Z toho vyplývá, že bude poměrně jen velmi málo času na zajištění této čáry zasazení.

Hlavním úkolem ženijního zabezpečení čáry zasazení bude ochrana tohoto prostoru před úderem nepřítele z boku. Proto ženijní zálohy a pohyblivé odřady zatarasovací útva- rů a svazků provádějících protiúder musí včas přehradit možné útočné směry přichá- zejících záloh a druhých sledů nepřítele do boku vlastních vojsk, a to nejen v přímém dotyku s nepřítelem, ale i v hloubce se- stavy. Nepřítel se bude snažit atomovými údery likvidovat přechod do útoku. Proto bude třeba včas zajistit a připravit činnost záchranných a uvolňovacích odřadů, vytyčit nové nezasažené cesty pro rozvinutí vojsk do útoku a rychle odstraňovat ženijní tech- nikou zatarasy vzniklé na cestách. Otázka zapouštění bojových sestav do země nepří- chází v úvahu, protože při správně provedeném přechodu do útoku nelze mluvit o ja- kékoli zastávce vojsk v boji.

Charakter úkolů ženijního zabezpečení útočné operace, která bude vedena do stejné operační hloub- ky jako normální útočná operace, bude od- vislý od způsobu boje útvarů a svazků. Pů- jde především o ženijní zabezpečení rychlé- ho postupu vojsk v případě, že odpor ne- přítele před čarou zasazení bude minimální. Útok bude proveden z chodu. Divize budou útočit pokud to bude možné v předbojo- vých sestavách. Dále se bude jednat o za- bezpečení řady střetných bojů, kde inicia- tiva v plnění ženijních úkolů v první řadě bude záviset na velitelích ženijních jednotek a útvarů a na ženijních náčelnících svazků. Nepůjde tedy zpravidla o plnění ženijních úkolů při prolamování jednotlivých obran- ných postavení a pásem. Hlavní důraz bude nutno položit na rychlé vytyčování cest odřady k zabezpečení pohybu, ochranu boků útočících vojsk a včasné zabezpečení zasa- zování druhých sledů útvarů a svazků do boje. Předsunuté odřady svazků prvního sledu bude účelné vybavit rychlými pro- středky pro překonávání překážek a záta- rasů na cestách a zamořených úseků terénu. V případě, že bude nutno překračovat vodní toky bráněné nepřítelem, pak bude třeba vybavit předsunuté odřady střední mostovou

soupravou. Na hodnotu pluku $\frac{1}{3}$ sms. Vzhledem k tomu, že počet cest v prvním období boje bude minimální a bude plně využit vojsky prvního sledu, je nutno uvažovat o přisunu dalších mostových souprav k řece pomocí vrtulníků, aby přechod řek nezpomaloval tempo útoku. K tomu bude nutno uvažovat i o novém typu mostové soupravy, o modernějších přepravních prostředcích, jak o tom píše docent kandidát vojenských věd plukovník Mašek ve Vojenské myslí č. 1 z r. 1959. Zabezpečení zasazení druhého sledu úderného uskupení přijde v úvahu zpravidla až druhý a další dny operace, protože druhý sled úderného uskupení bude se teprve vytvářet z vojsk bojujících v obraně. Ženíjní síly a prostředky pro zabezpečení druhého sledu úderného uskupení bude nutno získat manévrem rovněž od svazků vedoucích obranný boj.

Ženíjní náčelník armády v této době musí

obrátit svoji pozornost hlavně na zabezpečení úspěchu útočné operace. Menší část svého štábu ponechá pro řízení úkolů ženíjního zabezpečení obranné operace, hlavně obklíčování a ničení nepřítele. Musí však mít neustále styk s touto skupinou svého štábu, aby mohl podle situace odčerpávat ženíjní síly a prostředky z obrany a převádět je do útočného boje. Ženíjní jednotky budou plnit hlavně dva ženíjní úkoly, kromě úkolů ženíjního průzkumu. Manévr zátarasů v pohyblivých odřadech zatarasovacích a úpravu cest s překonáváním všech překážek a zátarasů. Odřady k zabezpečení pohybu je třeba mít i na stupni motostřeleckých a tankových pluků.

Ženíjní zabezpečení útočné operace, do níž vojska přejdou z obrany, bude mít tedy některé zvláštnosti, ke kterým je třeba přihlížet při plánování a vedení tohoto způsobu útočné operace.

Závěrem k celému článku chci zdůraznit, že nebylo cílem vyčerpat všechny otázky ženíjního zabezpečení přechodu z obrany na široké frontě do rozhodného útoku v horském a zalesněném terénu. Ukázal jsem jen na některé otázky, podle svého názoru na ty nejdůležitější, a bude věcí diskuse dále tuto celkem ještě nezpracovanou problematiku rozvíjet. Rovněž jistě jsou i jiné způsoby rychlého přechodu z obrany do útoku, které je třeba rozebrat z ženíjního hlediska. V celku jsem se ve svém článku opíral o názory plukovníka Křivského a podplukovníka Hradeckého, kteří za hlavní způsob pokládají přerůstání protiúderu v rozhodný útok a proto jsem hlavně rozebíral tuto problematiku.

В статье подвергаются анализу вопросы организации обороны на широком фронте на горно-лесистой местности в инженерном отношении, с упором на инженерные меры в наступлении, с оборотом на мероприятия по облегчению перехода из обороны в решительное наступление. Выдвигается также предложение на решение вопросов заграждения, подготовки дорог и маскировки при оборудовании обороны с перспективой перехода в наступление, а также обращается внимание на новый порядок отвода саперных подразделений усиления.
